

2. Вебер М. Избранные произведения: Пер. с нем.; сост., общ. ред. и послесл. Ю. Н. Давыдова; предисл. П. П. Гайденко; коммент. А. Ф. Филиппова.—М.: Прогресс, 1990.—808 с.—(Социологическая мысль Запада).
3. Платон. держава / Пер. з давньогр. Д. Коваль.—К.: Основи, 2000
4. Прохоренко Т. Г. Лідерство як форма самоствердження особистості в малій групі / Т. Г. Прохоренко, О. П. Зборовська, Г. А. Носирева // Вісн. Міжнар. слов'ян. ун-ту. Сер. : Соціологічні науки. – 2008.
5. Ягоднікова В. Виховання лідерів / В. Ягоднікова // Виховна робота в школі. – 2009. – № 10.

УДК 378.091.214:[7:005.336.2]

Т. Горковенко,
 головний спеціаліст служби
 забезпечення діяльності керівництва
 Вінницької обласної державної адміністрації,
 здобувач ступеня вищої освіти "магістр"
 Вінницького державного педагогічного університету
 імені Михайла Коцюбинського
T. Gorkovenko,
 chief specialist of the service of ensuring the activities of the leadership
 of the Vinnytsia Regional State Administration,
 candidate of higher education "Master"
 of Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynsky

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПРЕДМЕТНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
 СТУДЕНТІВ ЗВО ШЛЯХОМ ВНЕСЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ
 ПРОГРАМИ "ПОЧАТКОВА ОСВІТА. МИСТЕЦТВО"**

**IMPROVEMENT OF THE SUBJECT ARTISTIC COMPETENCE OF STUDENTS OF ZVO
 BY MAKING PROPOSALS IN THE IMPLEMENTATION OF EDUCATIONAL PROGRAMS
 "PRIMARY EDUCATION. ART"**

Анотація. У статті проаналізовано шляхи удосконалення предметної компетентності здобувачів вищої освіти, особливий наголос на моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми із внесенням пропозицій.

Abstract. The article analyzes the ways to improve the subject competence of higher education students, special emphasis on monitoring and periodic review of the educational program with suggestions.

Ключові слова. Компетентність, студентоцентризм, якість вищої освіти, калімба.

Keywords. Competence, student-centeredness, quality of higher education, kalimba.

Постановка проблеми. Розвиток вищої освіти вимагає удосконалення змісту освіти новітніми тенденціями, підходів, внесенням пропозиції щодо реалізації освітніх програм у контексті тенденцій світових освітніх систем.

У період розбудови Нової української школи, удосконалення процедур акредитації в Україні та формування престижу української вищої освіти на міжнародному рівні важливого значення набувають процеси посилення вимог щодо мистецької компетентності фахівців майбутніх вчителів початкових класів. Адже це в свою чергу зумовлює підвищення якості їхньої підготовки, що потребує перегляду і оновлення змісту освіти шляхом внесення пропозицій до реалізацій освітніх програм.

Різнібічні аспекти професійної підготовки студентів 013 «Початкова освіта» розкривається у дослідженнях, проте проблему удосконалення предметної мистецької компетентності студентів шляхом внесення пропозицій до реалізації освітньої програми не було ретельно досліджено.

Мета. Проаналізувати шляхи удосконалення предметної компетентності здобувачів вищої освіти, особливий наголос на моніторингу та періодичний перегляд освітньої програми із внесенням пропозицій.

Виклад основного матеріалу. Словник професійної освіти визначає компетентність як сукупність знань і вмінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: уміння аналізувати, передбачати наслідки професійної діяльності, використовувати інформацію [1].

У науці та практиці відома трирівнева ієрархія компетентностей, до яких належать ключові, міжпредметні та предметні компетентності. У спеціальній літературі наукового, методичного та практичного характеру визначено специфіку компетентностей, які формуються у школярів засобами мистецтва.

Особливе значення мають дослідження Л. Масол, яка зазначає, що під час спілкування особистості з художніми цінностями у перебігу загального духовного зростання учнів їх мистецькі знання, практичний досвід, ціннісні художні орієнтації мають за певних умов трансформуватися в художньо-естетичні компетентності – органічні складові життєвих компетентностей, побудованих на комплексі взаємопов'язаних процедур, на комбінації інтересів, мотивів, ставлень, знань, умінь, які відображають інтегровані результати навчання у галузі мистецтва та сформовані особистісні якості [5].

Для того, щоб учитель початкових класів міг успішно навчати музиці молодших школярів, потрібно в процесі фахової підготовки передбачити формування у студентів не тільки педагогічного, але й специфічного музичного мислення, здатності співвіднести педагогічні факти і явища з художнім відображенням дійсності й художньою діяльністю [14].

Результативність та ефективність означеного процесу пов'язана із упровадженням та комбінуванням інноваційних художньо-педагогічних технологій навчання, що впливає на активне залучення учнів до музично-виконавських дисциплін, осмисленого використання набутих компетентностей. Зміст мистецьких дисциплін спрямований на формування ключових, міжпредметно-естетичних і предметно мистецьких компетентностей шляхом практичної діяльності музикування, гри на музичних інструментах.

У комплексній підготовці студентів факультету початкового навчання важливе місце відведено заняттям в інструментальних класах. Студенти повинні оволодіти таким рівнем інструментально-виконавської й педагогічної майстерності, який би забезпечив кваліфіковане використання музичного інструменту на уроці музики та в різних видах позакласної роботи.

За реалізацією освітньої програми «Початкова освіта. Мистецтво» одним із провідних напрямів роботи кафедри є викладання дисциплін музично-хореографічного циклу. Варто зазначити Кафедра мистецьких дисциплін дошкільної та початкової освіти забезпечує викладання наступних навчальних дисциплін:

- Гра на дитячих музичних інструментах;
- Інновації та технології в сучасному мистецтві;
- Методика музичного виховання;
- Методика формування інструментально-виконавської компетентності вчителя;
- Основи мистецької діяльності з практикумом;
- Основи музично-виконавської майстерності;
- Педагогіка мистецько-виховної діяльності. [7].

З огляду на кінцевий результат пройденого курсу навчання з певної дисципліни, він у свою чергу надає необхідних навичок для майбутнього вчителя.

Зокрема, у «Положенні про систему забезпечення якості в закладах освіти (внутрішню систему забезпечення якості освіти) у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського» зазначено, про дотримання студентоцентрованого підходу до навчання й викладання із застосуванням гнучких навчальних траєкторій та визнанням компетентностей, набутих поза формальними освітніми програмами [6].

Адже студентоцентроване навчання передбачає забезпечення публічності інформації про освітні програми (ОП), широке залучення стейкхолдерів до розробки ОП, їх моніторингу та періодичного перегляду, враховує потреби здобувачів вищої освіти шляхом створення можливостей для гнучких траєкторій навчання, стимулює самостійну роботу здобувачів вищої освіти, підтримку

впровадження інноваційних педагогічних технологій та створення атмосфери взаємоповаги і порозуміння між здобувачами освіти і викладачами.

Враховуючи потреби здобувачів вищої освіти шляхом створення можливостей обрання музичних інструментів відповідно до їх вподобань та інтересів. Тим же внесення пропозицій до вивчення нових, не традиційних музичних інструментів.

Можна безліч інструментів застосовувати та залучати до дисциплін мистецького характеру, що сприяє удосконаленню предметної мистецької компетентності здобувачів освіти. Нам хотілося звернути увагу на музичний інструмент – Калімба.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Гра на дитячих музичних інструментах» на заняттях використовують як традиційні, та і не традиційні музичні інструменти різних народів. Зокрема, ознайомлення здобувачів вищої освіти освітньої програми «Початкова освіта. Мистецтво» з цим музичним інструментом певним чином розширить кругозір, з приходом до школи майбутній вчитель матиме можливість бути більш мобільний, гнучким та компетентним у різнопланових музичних інструментах.

Калімба – старовинний африканський язичковий щипковий музичний інструмент – щипковий ідіофон. Назва «ламелофон» або «лінгвафон» походить від латинського кореня lamella, що означає «маленька металева пластина», або lingua – «язик» та грецького слова φωνή phonē для «звук, голос»[3].

Калімба використовується в традиційних обрядах і професійними музикантами. Її називають «африканське ручне фортепіано»; це досить віртуозний інструмент, призначений для виконання мелодійних малюнків, проте цілком придатний і для гри акордами. Здебільшого застосовується як акомпанує інструмент.

Інструмент може мати різну форму, все залежить від виробника і майстри. На корпусі, який є резонатором, знаходиться ряд пластин, які виконують роль язичків, вони і є джерелом звуку. Виготовляються пластини класично з бамбука, а зараз все частіше з металу. Резонатор може бути плоским і наповненим, а може бути порожнистим, виконаним з панцира черепахи, видовбаного дерева, гарбуза – мова йде про професійних інструментах, більш дорогих і тендітних. Кількість язичків може варіюватися від 4-5 до 25-30. Щоб обмежити звучну частину у язичків встановлюють високий поріжок. Нотний ряд і кількість нот, октав, буде залежати від конкретного інструменту, кожен раз кількість пластин може бути своїм[2].

Для наочності порівняємо стандартне розташування нот на фортепіано з розташуванням нот на Калімба. На фортепіано низькі ноти розташовуються зліва, високі справа. Калімба відрізняється тим, що низькі ноти знаходяться в центрі, а високі розташовуються по сторонах ліворуч і праворуч. Основна послідовність розташування нот на Калімба – найнижче звучання у середнього язичка, трохи вище звучання у язичка зліва, ще вище звучання у язичка з правого боку і т.д. по черзі.

Дивовижне поєднання простоти і краси звуків. Унікальність музичного інструменту полягає в тому, що не дивлячись на рівень знань в музиці, будь-яка людина зможе витягти фантастичні, чарівні звуки з Калімба. Імпровізувати і грати може кожен, довіритися своїй інтуїції.

Таким чином, формуючи предметну мистецьку компетеність майбутнього вчителя, потрібно, на наш погляд, вносити пропозиції щодо вивчення нових, не традиційних музичних інструментів, створення можливостей обрання музичних інструментів відповідно до їх вподобань та інтересів.

Література

1. Волошко Л. Б. Професійна компетентність студентів як предмет психолого-педагогічного аналізу / Л. Б. Волошко // Збірник наукових праць Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – Т. 48. – 279 с. 3.
2. Калімба и сансула [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.legato.su/stati/kalimba-i-sansula.html>. 20 .
3. Калімба [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%BC%D0%B1%D0%B0> 15.
4. Козлова Е. В. Підготовка студентів музично-педагогічного факультету до активізації навчальної діяльності школярів на уроках музики / Е. В. Козлова // Професійна підготовка студентів педагогічного інституту. – Київ : Вища школа, 1981. – С. 173–180.) 7.

5. Масол Л. М. Компетентнісно-орієнтований підхід до загальної мистецької освіти / Л. М. Масол // Збірник наукових праць: (Педагогічні науки). – № 2: Теорія і практика естетичного виховання в умовах соціокультурної трансформації / ред. кол. В. В. Крижко [и др.]. – Бердянськ : [б. в.], 2006. – С. 25–31. 6.
6. ПОЛОЖЕННЯ про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.vspu.edu.ua/content/position/p28.pdf>.
7. Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://vspu.edu.ua/faculty/pochat/mst.php>.
8. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя музики в умовах вищого навчального закладу. // Валентина Мішеченко.

УДК 373.3.091.33:793

В.Григоренко,
здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
V. Hrihorenko,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi
State Pedagogical University

ВИКОРИСТАННЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

THE USE OF THEATRICAL TECHNOLOGY IN ART LESSONS PRIMARY SCHOOL

Abstract. Стаття присвячена проблемі використання театральних технологій на уроках мистецтва в початковій школі. Використання на уроках елементів театрального мистецтва стимулюють розвиток образного мислення, уяви, фантазії, створюють умови для творчого натхнення до самоосвіти та самовиховання, розкривають учням особистісне бачення мистецького твору, вчать співпереживати за долю героїв, змушують «відчувати» внутрішній світ іншого, імпровізувати, бути драматургом, режисером.

Abstract. The article is devoted to the problem of using theatrical technologies in art lessons in primary school. The use of elements of theatrical art in lessons stimulates the development of figurative thinking, imagination, fantasy, creates conditions for creative inspiration for self-education and self-education, reveals students' personal vision of the work of art, teaches empathy for the fate of heroes, makes "feel" the inner world of others. , directed by.

Ключові слова: театральне мистецтво, драматизація, інсценізація, театралізація.

Вступ. Істотні соціальні, економічні, культурні зміни, що характеризують нині розвиток України, зумовили необхідність осучаснення існуючої системи освіти. Нова українська школа спрямовує освітній процес, починаючи вже з перших шкільних кроків, не лише на формування в учнів комплексу ключових і предметних компетентностей, а й на розвиток у них емоційного інтелекту, комунікативних і творчих здібностей, які закладають підґрунтя для особистісної самореалізації дитини в суспільстві, її успішності в житті. На важливості саме таких завдань наголошено в Державному стандарті початкової освіти та чинних Типових освітніх програмах з мистецької освітньої галузі. Учні, які сьогодні прийшли до школи, мають бути готовими жити в умовах постійних змін, непередбачених ситуацій, тому необхідно вчити їх бути мобільними, гнучкими, творчими. [2].

Мета статті – охарактеризувати вплив різних форм театралізованої діяльності на виховання молодших школярів на уроках мистецтва.